

BOEK BESPREKING

Die örtliche Betäubung in der Zahnheilkunde. Ein Lehrbuch für Zahnärzte, Aerzte und Studierende, von Dr. med. dent. et phil. *Guido Fischer*, o.a. Professor der Zahnheilkunde der Universität Hamburg. Verlag von Hermann Meusser, Berlin 1933.

De achtste druk van *Guido Fischer's* boek over locaal-anaesthesie in de tandheelkunde behoeft eigenlijk niet meer dan aangekondigd te worden, eene aanbeveling is welhaast overbodig. Locaal-anaesthesie en de naam van *Guido Fischer* behorenen bij elkaar. Hij was het toch, die reeds meer dan twintig jaar geleden overal in Europa de novocaine-adrenaline-injectiemethode met zooveel succes introduceerde en zelfs het voorrecht had naar Amerika geroepen te worden om deze te demonstreeren. De eerste uitgave van zijn boek verscheen ook in Amerika in de Engelsche taal en was daar het eerste en zelfs langen tijd het standaard-werk op dit gebied. De nieuwe uitgave is tevens wederom in 't Engelsch bij *Lea* en *Febiger* in Amerika verschenen. De nieuwe, herziene en bijgewerkte druk bevat, zooals vanzelf spreekt, veel van wat reeds in tijdschrift-artikelen werd gepubliceerd.

De plaatsen waar men op grond van anatomische gegevens moet inspuiten worden zeer duidelijk besproken en in beeld gebracht. Veel is daarin niet veranderd, de anatomische verhoudingen hebben in hun waardebeplating voor de techniek van de injectie zoo goed als geen wijziging ondergaan.

De injectie-spuit, waarover altijd zooveel te doen geweest is en waarvan men in den loop der jaren verschillende „modellen volgens Fischer” heeft leeren kennen, is merkwaardigerwijze weer teruggekeerd in den vorm van de *Pravaz*-spuit, die sinds langen tijd voor de tandheelkunde als onbruikbaar en verouderd werd verklaard.

On revient toujours...

De strijd om de injectie-vloeistof, zoowel in samenstelling als doseering en bereiding wordt in volle mate door *Fischer* besproken en dit is wel het meest belangrijke deel van het werk. *F.*

verklaart zich hoofdzakelijk tegen het gebruik van de combinatie novocaine-adrenaline (suprarenine) in phiolen van glas. Hij acht deze meerendeels beslist gevaarlijk en beveelt een samenstelling aan die steeds versch bereid moet worden voor ten hoogste een paar dagen; òf ampullen welke de gereedgemaakte, gedoseerde droge stof bevatten volgens *G. Fischer—H. Woelm*, welke men aanvult met gedestilleerd water.

Wie toch ampullen met voor injectie gereede vloeistof gebruiken wil, zorge te weten, dat zij *versch* zijn. Oudere vloeistof, van eenige maanden, veroorzaakt haemolyse en reageert zuur d.w.z. de pH is te laag tegenover de alkaliescentie van het bloed (niet iso-ionisch). Bovendien danst de bloeddruk op en neer en het duurt te lang voordat deze weer normaal is. Al moge het gebruik daarvan niet gevaarlijk zijn, toch is langdurige napijn, ontsteking en zwelling, als gevolg eener injectie, voor de patiënten al erg genoeg en men mag hun zeker de verbeteringen, door wetenschappelijk onderzoek gevonden en in de praktijk bewezen, ten goede laten komen.

Aangezien ik geen voorstander ben van de locale en regionale anaesthesie voor andere dan chirurgische tandheelkundige behandeling, moet ik verklaren niet in te stemmen, met de enthousiaste aanbeveling van *Fischer* om voor elke pijnlijke dentine- en pulpabehandeling de injectie toe te passen.

Het viel mij op, dat op vele plaatsen hetzelfde in anderen vorm herhaald wordt.

De afbeeldingen zijn meerendeel voortreffelijk, maar de druk is niet, zooals men deze van de firma Meusser gewend is, de letter is wat klein en het zetsel gedrongen. Deze critische opmerkingen doen echter niet af aan de groote waarde van het boek, dat iedere tandarts eigenlijk moet bezitten om op de hoogte te zijn van de hedendaagsche vereischten voor een goede plaatse-lijke verdooving.

P. J. J. COEBERGH.

Die Fortschritte der Zahnheilkunde nebst
Literaturarchiv.

Herausgebern: *Dr. Julius Misch*. Verlag: Georg Thieme,
Leipzig. Achter Band 1932.

Reeds meerdere malen in den loop der laatste jaren, hadden wij gelegenheid de aandacht onzer lezers op deze voortreffelijke uitgave te vestigen. Voor de jongeren, die dit werk

wellicht nog niet kennen, willen wij aan het einde van het achtste jaar dit nog eens herhalen.

In maandelijksche afleveringen geeft dit „Lehr und Nachschlagebuch für die Praxis” een getrouw beeld van de vorderingen der tandheelkunde — genomen in den ruimsten zin des woords — eenerzijds door over alle onderdeelen zorgvuldig verzorgde referaten te publiceeren, door de meeste bekende vakgeleerden geschreven, anderzijds door een literatuurarchief, dat over deze onderdeelen een zeer verzorgd overzicht geeft van wat in de wereldliteratuur in het afgelopen jaar aan belangrijks is verschenen.

Toen *Dr. Misch* deze uitgave ondernam, mocht men benieuwd zijn, of hij dit ook zou kunnen volhouden, m.a.w. of zijne talrijke medewerkers voor beide rubrieken hem trouw zouden blijven. Gelukkig is zijn optimisme gerechtvaardigd gebleken.

Voor de Duitsch lezende tandartsen, is hiermede orde geschapen in de ontzaglijke chaos der talrijke tijdschriften, die over de geheele wereld verschijnen.

Wij bevelen bij voortduring dit uitnemend werk, dat een ieder in de gelegenheid stelt op gemakkelijke wijze de nieuwe en nieuwste inzichten op ons gebied te volgen, in de belangstelling der Nederlandsche tandartsen aan!

NORD.